

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 20P/192/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1515216801
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Talašová
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2015:1515216801.1

Uznesenie

Okresný súd Bratislava V v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: G. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa rodičov: matka W. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom N., Z. 6, a otec F. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom N., D. 8, na návrh otca o nariadenie predbežného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

Návrhom zo dňa 06.08.2015, doručeným tunajšiemu súdu dňa 10.08.2015, žiadal otec súd, aby predbežným opatrením nariadil matke povinnosť zdržať sa akéhokoľvek konania, ktoré by bránilo a viedlo k nemožnosti stretávať sa mu ako otcovi s maloletou G. a za tým účelom aby upravil jeho styk s maloletou každý páry týždeň v mesiaci od piatka 18.00 hod. do nedele 19.00 hod. s tým, že matka je povinná pripraviť a odovzdať mu maloletú v mieste trvalého bydliska matky a otec je povinný na rovnakom mieste dieťa odovzdať matke. Toto predbežné opatrenie sa nariadi do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

Otec v návrhu uviedol, že s matkou dieťaťa žil v spoločnej domácnosti, problémy vo vzťahu sa natoľko vyhrotili, že v januári 2015 sa matka od neho odsťahovala a má už inú známosť. Maloletá sa momentálne nachádza v starostlivosti matky, ktorá má ďalšiu vyživovaciu povinnosť z predchádzajúceho vzťahu. Otec ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemá. O úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej G. súd doteraz nerozhodoval. S matkou sa nedokážu dohodnúť na výkone styku, nakoľko z jej strany sú vždy nejaké obštrukcie, nedvíha mu telefón, neodpovedá na SMS správy. Matka považuje styk s maloletou, keď ju vezme k jeho matke. Otec uviedol, že s dcérou má vytvorený dobrý vzťah, má o ňu záujem. Takisto má dobrý vzťah i s matkinou druhou dcérou. Nakoľko matka nežiadala žiadne výživné, neprispieval jej na výživu maloletej, ale podľa vlastného uváženia začal platiť výživné od júna 2015 sumou 50.- eur mesačne. Otec podnikal ako živnostník v oblasti dopravy s priemerným zárobkom cca 500 eur netto mesačne. Od 24.04.2015 je v evidencii nezamestnaných, nakoľko odovzdal živnosť. Žije sám v rodinnom dome jeho rodičov, kde má vytvorené podmienky na stretávanie sa s dcérou. Matka pracuje vo firme W. jablko v W. U. so zárobkom cca 500.- eur.

Zároveň návrhom žiadal, aby súd vo veci samej rozhodol tak, že sa maloletá G. zverí do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov tak, že otec je povinný zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú každý páry týždeň od pondelka 18.00 hod. do nedele 18.00 hod., kedy ju v mieste jej bydliska odovzdá matke. Matka je povinná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú každý nepáry týždeň od nedele 18.00 hod. do nasledujúceho pondelka 18.00 hod, kedy ju v mieste jej bydliska odovzdá otcovi. Každý z rodičov bude maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v čase zabezpečovania osobnej starostlivosti. Počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov sa výživné neurčuje.

Tunajší súd uznesením zo dňa 24.08.2015, č.k. 20P/192/2015-11 vylúčil časť návrhu otca týkajúcu sa rozhodnutia vo veci samej na samostatné konanie a vedie ho pod spisovou značkou 20P/204/2015. Vo veci samej súd doteraz nerozhodol.

K návrhu boli pripojené kópie potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava o tom, že otec je od 24.04.2015 v evidencii uchádzačov o zamestnanie a že nepoberá pomoc v hmotnej núdzi, rodného listu maloletej G..

Podľa § 102 ods. 1 veta prvá O.s.p. ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz.

O nariadení predbežného opatrenia inak platí i ust. § 74 O.s.p. a nasledujúce.

Podľa § 74 ods. 1 O.s.p. pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Okrem iného predbežným opatrením môže súd uložiť účastníkovi (povinnosť), najmä aby platil výživné v nevyhnutnej miere (§ 76 ods. 1 písm. a)), alebo aby odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti; (§ 76 ods. 1 písm. b) O.s.p.).

Uvedené zákonné ustanovenie obsahuje len príkladný výpočet predbežných opatrení, čo nevylučuje, aby ich podoba bola rozmanitejšia, a to v závislosti od konkrétnych okolností.

Podľa § 75 ods. 1 O.s.p. predbežné opatrenie nariadi súd na návrh. Návrh nie je potrebný, ak ide o predbežné opatrenie na konanie, ktoré môže súd začať i bez návrhu.

Podľa § 75 ods. 6 O.s.p. súd môže vydať rozhodnutie o predbežnom opatrení aj bez výsluchu účastníkov a bez nariadenia pojednávania.

Predbežné opatrenie súd vydá vtedy, ak má preukázané, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad, t. j. keď je priamo ohrozená jeho výživa alebo keď musí byť okamžite vyňaté z doterajšieho výchovného prostredia, prípadne, ak ide o iné dôležité záujmy.

Predbežné opatrenie, rovnako ako každé rozhodnutie súdu, musí vychádzať z pomerov a okolností, ktoré existujú v čase rozhodovania (§ 154 ods. 1 v spojení s § 167 ods. 2 O.s.p.).

Účelom inštitútu predbežného opatrenia je rýchlá a dočasná úprava právnych pomerov účastníkov, ktorá však zásadne nemôže prejedukovať práva a záujmy účastníkov. V konaní o starostlivosti súdu o maloleté deti môže byť tiež nariadené predbežné opatrenie, avšak súd musí starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky.

Keďže predbežné opatrenie nie je konečným rozhodnutím, jeho nariadením navrhovateľ nenadobúda práva, o ktorých bude rozhodnuté až rozhodnutím vo veci samej. Z charakteru predbežného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Je však nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre

záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako i osvedčenie nebezpečenstva hroziacej ujmy.

Cieľom predbežných opatrení je provizórna dočasná úprava pomerov účastníkov konania s cieľom umožniť ničím nerušené rozhodovanie vo veci samej. Dočasné rozhodnutie môže slúžiť aj ako záruka efektívnosti budúceho núteného výkonu súdneho rozhodnutia. Takéto rozhodnutie je dočasné, nie je rozhodnutím vo veci samej, neprejudikuje výsledok konania pred súdom. Obmedzuje sa na dosiahnutie len predbežných účinkov. Zásahy a dôsledky predbežného opatrenia, pokiaľ ide o právne postavenie dotknutých osôb, sa musia minimalizovať so zreteľom na jeho zabezpečovací charakter. Preto predbežné opatrenie v zásade nemôže obsahovať výrok, ktorý by sa rovnal výroku vo veci samej.

Základným predpokladom prípustnosti a dôvodnosti predbežného opatrenia je teda tvrdenie a osvedčenie existencie právneho vzťahu medzi účastníkmi konania a nevyhnutnosť dočasnej úpravy právnych vzťahov medzi nimi. Predbežné opatrenie plní funkciu prostriedku regulujúceho právne vzťahy na obdobie po jeho vydaní, a má preto výrazný preventívny zmysel i účinok, ktorý v naliehavých prípadoch môže zamedziť i vzniku škody alebo inej ujmy, a ak k nej došlo, predbežným opatrením je možné zabrániť jej rozširovaniu. Nariadenie predbežného opatrenia vo všeobecnosti teda predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku), a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy pomerov by bolo právo niektorého z účastníkov ohrozené. V každom prípade je však potrebné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana ako aj osvedčenie, že je tu nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy.

Pokiaľ ide o skupinu predbežných opatrení, ktorých účelom je dočasná úprava právnych pomerov účastníkov, táto má opodstatnenie len vtedy, ak je potreba upraviť pred rozhodnutím o veci samej právne (nie faktické) pomery účastníkov.

Predbežné opatrenie je procesným inštitútom, ktorý umožňuje poskytnúť ochranu porušeným alebo ohrozeným subjektívnym právam do toho času, kým sa definitívne nerozhodne o veci samej. Pred nariadením predbežného opatrenia nemusí byť nárok dokázaný, musí byť aspoň osvedčený. Osvedčenie (na rozdiel od dokázania) znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti). Pri ich zisťovaní nemusí dbať na všetky formality, ako je to pri dokazovaní; postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvýš pravdepodobná. Pri nariadení predbežného opatrenia teda súd poskytne oprávnenému účastníkovi dočasnú ochranu, prípadne zabraňuje ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia aj za cenu, že skutočný stav veci nie je ešte náležite zistený, a teda, že subjektívne právo ani jemu zodpovedajúca povinnosť nie sú celkom nepochybné. Dočasnou úpravou urobenou vo forme predbežného opatrenia sa preto neprejudikujú práva a povinnosti účastníkov ani posúdenie právneho vzťahu medzi nimi. Znamená to, že obsahom dočasnej úpravy v neskoršom konaní nie je súd viazaný a môže rozhodnúť inak.

Každé rozhodnutie súdu teda aj predbežné opatrenie musí vychádzať z pomerov a okolností, ktoré existujú v čase rozhodovania (§ 154 ods. 1 v spojení s § 167 ods. 2 OSP).

Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Jedným z prostriedkov zabezpečenia čiastočnej spoluúčasti rodiča, ktorý nežije s dieťaťom v spoločnej domácnosti, na výchove maloletého dieťaťa a udržiavanie citového puta je osobný styk rodiča a maloletého dieťaťa.

V konaní o nariadenie predbežného opatrenia súd dokazovanie nevykonáva, ale pri rozhodovaní vychádza len z okolností uvedených v návrhu.

Súd dospel k záveru, že v danom prípade zákonné podmienky na nariadenie predbežného opatrenia splnené neboli, preto návrh otca zamietol. Otec sa návrhom domáha dočasnej úpravy styku s maloletou poukazujúc na skutočnosť, že od januára 2015 s matkou a maloletou nežije v spoločnej domácnosti a ako rodičia sa nedokážu dohodnúť na výkone styku, nakoľko matka robí v tomto smere obštrukcie, nedvíha mu telefón, neodpovedá na SMS správy, za styk s maloletou považuje, keď ju vezme k jeho matke. Z návrhu nevyplýva, že by sa otec s maloletou nestýkal vôbec, súd mal osvedčené, že matka otcovi, i keď s ťažkosťami, umožňuje stretávať sa s maloletou G., styk sa realizuje, nie však v rozsahu a spôsobom predpokladaným otcom. Osvedčené je, že nehrozí bezprostredné nebezpečenstvo ohrozenia vzťahu otca a dieťaťa, nehrozí odcudzenie dieťaťa s otcom. Súd dáva do pozornosti, že predbežné opatrenie nie je nástrojom na riešenie nezhôd rodičov týkajúcich sa styku otca s dieťaťom. Súd zdôrazňuje, že konfrontačné správanie rodičov nie je na prospech maloletej a apeluje na všetky osoby, ktoré majú vplyv na výchovu a starostlivosť o maloletú, aby nadradili záujmy maloletého dieťaťa nad vlastné nespracované negatívne emócie a uvedomili si základnú potrebu dieťaťa, korelujúcu s jeho právom na starostlivosť obidvoch rodičov. Rodičom odporúča, aby sa pokúsili v otázkach úpravy rodičovských práv k maloletej dospieť (i s možnosťou spoločného využitia odbornej pomoci, nečakajúc zásah zo strany súdu) k modelu, ktorý uprednostní záujmy dieťaťa a zároveň bude rešpektovať aj práva oboch rodičov, ktorí sú si v rozsahu a výkone rodičovských práv rovní. Obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Základným zmyslom ich starostlivosti musí pritom byť záujem dieťaťa. Súd dáva do pozornosti obom rodičom aj zásady vyplývajúce z Dohovoru o právach dieťaťa, tvoriaceho súčasť nášho právneho poriadku, ktoré pri svojom rozhodovaní súd rovnako zohľadňoval. Dieťa na plný a harmonický rozvoj svojej osobnosti potrebuje lásku a porozumenie. Musí všade tam, kde je to možné, vyrastať v starostlivosti a pod zodpovednosťou svojich rodičov, a v každom prípade v ovzduší náklonnosti a morálneho aj materiálneho bezpečia. Pre úplnosť súd zdôrazňuje, že každý z rodičov je povinný vychovávať dieťa v úcte k druhému rodičovi a pozitívne ho usmerňovať vo vzťahu k nemu. Je na oboch rodičoch, aby pre spoločné dieťa vytvorili prostredie, v ktorom sa cíti bezpečne, s istotou sa môže vyvíjať a najmä sa od každého z rodičov prirodzene učiť ako od dôveryhodných modelov všetkému, čo bude v živote potrebovať, pričom popri matke má nezastupiteľnú úlohu aj mužský vzor. Každé dieťa potrebuje pre svoj zdravý vývin kooperatívny vzťah medzi svojimi rodičmi. Len rodičia sú zodpovední za to, aby následky ich vzájomných konfliktov neprenášali na dieťa a nepoužívali ho ako nástroj vzájomného boja. Je treba mať na zreteli, že akákoľvek deformácia vzťahu rodiča a dieťa v dôsledku odcudzenia sa neskôr len ťažko napráva. Dieťa potrebuje pokojné prostredie, ktoré však nie je viazané len na miesto, ale najmä na správanie kľúčových osôb v jeho živote. Je nevyhnutné v záujme maloletej a jej zdravého duševného vývoja redukovať vystavovanie maloletej záťažovým situáciám.

Súd v konaní o nariadenie predbežného opatrenia dokazovanie nevykonáva. Vo veci samej vedenej na tunajšom súde súd vykoná potrebné rozsiahle dokazovanie, v prípade potreby i znalecké dokazovanie, s cieľom zistiť, ktorý z rodičov má lepšie osobnostné predpoklady a kvalitnejšie výchovné kompetencie k osobnej starostlivosti o maloletú a k zabezpečeniu jej zdravého vývoja, ku ktorému z rodičov viac maloletá inklinuje, resp. aké výchovné prostredie je pre ňu najoptimálnejšie a rozhodne, ktorému z rodičov zverí maloletú G. do osobnej starostlivosti, prípadne do striedavej osobnej starostlivosti. Súd bude tiež zisťovať odôvodnené potreby maloletého dieťaťa, majetkové pomery jeho rodičov, ich možnosti a schopnosti, a až na základe dokazovaním zistených skutočností rozhodne o výživnom na maloletú a bude aj zisťovať, či je potrebné /a v akom rozsahu/ upraviť styk rodiča, ktorému nebude maloletá zverená do osobnej starostlivosti, resp. či je potrebné tento styk obmedziť, zakázať, a to vzhľadom na vek dieťaťa, jeho denný režim, miesto bydlísk rodičov ako aj na prípadné pracovné povinnosti rodičov, ich ďalšie vyživovacie povinnosti.

Súdom načrtnuté dokazovanie presahuje rámec predbežného opatrenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho

doručenia, písomne, v troch vyhotoveniach, na Krajský súd v Bratislave, cestou podpísaného súdu.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a)

rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.